

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu iese de doua ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr. 47. ANULU XII.

Sabiu, in 18 Iunie 1864.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inscratele se platescu pentru intcia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Invitare de a prenumera

la

„Telegrafulu Romanu.“

Finindu-se cu 30 Iunie cal. vechiu abonamentulu Dloru abonati pe semestrulu I. alu anulu curinte, Ianuariu — Iunie, si pe triluniulu Aprile — Iunie: prin acest'a se deschide abonamentu nou la „Telegrafulu Romanu“ pe semestrulu alu doilea alu anulu curinte.

Conditiiunile remanu cele cunoscute:

Abonamentulu pe 1/2 anu, pentru Sabiu 3 1/2 f.
pentru Tranni'a 4 f.
pentru principate 6 f.

Abonamentulu pe 1/4 anu, pentru Sabiu 1 f. 75 xr.
pentru Tranni'a 2 f. —
pentru principate 3 f. —

Sabiu in 1/3 Iunie 1864.

Redactiunea si Editur'a.

Diet'a transilvana.

Siedinti'a din 30 Maiu (11 Iunie) 1864.

(Continuare si capetu din nr. premergatoriu.)

Binder partinesce propunerea lui Manu, ca astfelu sa se dea o espressionu practica inarticularei natiunei romane. (Bravo! in stang'a.)

Vajda renuncia la cuventu.

Koronka intre multe aclamatiuni din partea stanga apera autonomi'a tieriei, apera pre dirigatorii indigeni de imputarea f. cuta, ca n'aru fi destulu de capaci pentru posturile trebuinciose, fericiteza pre imperatulu, ca a scosu din tierra caravanele de ampoiati straini, in fine partinesce amendementulu lui Manu.

Dr. Teutsch apera pre C. Schmidtin contr'a observariloru facute de Mitr. Siulutiu: ca candu C. Schmidt n'aru pune pretiu pe religiune, si arata intiesulu celu adeveratu alu cuvinteloru acestuia.

Vajda pentru propunerea lui Manu cu adaugerea cuventului: indigenu, ca astfelu sa fia garantata espresu egalitatea de drepturi.

Br. Friedenfels e multiamitu cu proiectulu regimului, cu care s'a inoitu si comitetulu, ba si minoritatea comitetului.

Presiedintele se roga a se curma cuventarile. Gaitanu e de o parere cu Mog'a si Koronka. Mai bine sa se faca Romaneloru o universitate, de catu sa li-se impute necualificatiunea! Vorbesce mai pe largu despre Judeii, pre cari Goluchowsky i-a scosu din tierile germano-slavice si ia tramisu pe capulu nostru.

Schuler-Libloy espunendu, ca nu este nici unu periculu in amendementulu lui Manu, provoca a se priimi. Negrutiu raspunde: lui Br. Friedenfels, ca Romaniu au incredere in regimu, dar totusi se temu de sistemulu lui Bach; lui Br. Salmen, ca densulu n'aru avea nimicu in contr'a Judeiloru, candu aru vedea, ca-i priimescu si Sasii in Sachsenlandulu lor; lui C. Schmidt, ca cele 7 pecate de morte ale Tranniei (3 natiuni si 4 confessiuni) prin inarticularea natiunei romane s'au prefacutu in cele porunci ale lui Domnediu. (Haritate.)

I. Schneider pentru proiectulu regimului.

Fogarasu reprobéza espressionele privitoare la confessiuni, intrebuintate de Dr. Teutsch, si se declara pentru propunerea lui Manu.

Presiedintele se roga de nou, a nu se face vorba multa.

Schneil pentru Manu, caci aceea corespunde legislatiunei nostre din vechime.

I. Balomiri pentru proiectulu lui Manu, in care nu vede decatu o consecutiuna naturala si nevinovata a legii de inarticulare a natiunei romane.

C. Schmidt face mai multe observatiuni lui Mog'a si Koronka.

Mog'a si Br. Salmen -si mai facu complimente imprumutate de necompetintia si altele.

Bolog'a pentru proiectulu lui Manu: ca sa inceteze justiti'a de a fi justitia natiunala, ci sa se faca justitia a totoror natiuniloru.

In fine la urgentile cereri de incheierea desbaterei, se aducu la votare

1) proiectulu lui Manu, (care se priimescu cu mare maioritate), si asiá

2) proiectulu regim. (respective alu maioritatii si minoritatii) devine de prisosu.

Cu acestea siedinti'a se termina.

Siedinti'a din 2/14 Iunie 1864.

Dupa citirea si verificarea protocolului se da spre citire o petitiune a orasiului Sighisióra, prin carea acest'a radica protestu contr'a liniei ferate Aradu—Sabiu, si staruiesce pentru o linia pe tarnavi la Brasiovu. Se predá comitetului pentru drumulu de feru.

La ordine e § 4 din proiectulu comitetului.

Puscariu nu e multiamitu nici cu proiectulu regimului, nici cu alu maioritatii, nici cu alu minoritatii; apoi combate in cuventu mai lungu tribunalulu de instanti'a a dou'a infintiatu pentru fundulu regescu, si desfasiura mai pe largu ide'a, ca dupa ce alte privilegii au caditu, nu e cu dreptulu, a se mai observa nici privelegiulu andreanu, pe care baseza Sasii autonomi'a loru municipala deosebita in mijloculu tieriei. Deci propune amendementulu urmatoriu, ca Curtea suprema de judecata are de a decide in tote casurile civile si urbariale, delegate proceduri judecatoresci, in instanti'a a trei'a si cea din urma, incatu i compete dreptulu fatia cu tribunalulu de a dou'a instantia dupa prescriptele sustatatore.

Acesta propunere, sprijinita tare in stang'a, produce in centru combateri cari din cari mai infocate; caci centrulu (Sasii) vede intrens'a unu atacu asup'a judecatoriei de instanti'a a dou'a din fondulu regescu, si prin urmare si asup'a autonomiei sasesci.

Celu d'antaiu oratoru este Brandsch, carele combate parerile desfasiurate de Puscariu; dar gerendu-se ca reprezentante alu natiunei sasesci, presiedintele i observa, ca acesta n'are locu.

Representantele regimului de Papp apera proiectulu regimului. Dr. Teutsch da o deductiune istorica despre venirea sasiloru in Tranni'a, despre privelegiulu andrean, despre diplom'a leopoldina, despre decisiunile dietei din 1790, si in fine despre diplom'a din 1860, prin carea s'au restauratu constitutiunea de mai nainte, prin urmare si positiunea politica a Sasiloru. In fine crede, ca diet'a nu e competente de a lua Sasiloru aceea, ce regimulu li-a recunoscutu de mai multe ori. Panacandu referintiele tranne suntu asiá, precum le vedemu astadi, sa n'ascepte nimenea, ca Sasii sa parascsca vechiulu loru turnu de ingradire, pecandu ceialalti locuitori transilvani intra cu steagurile falsaindu in cetatile loru de mai nainte. Sa nu gramadcsca diet'a asup'a sea cuventulu unui mare barbatu de statu: ca voru sa fia liberi si nu sciu fi drepti! (Cuventulu e ntrerruptu adeseori de aclamatiuni in centru.)

Domzsa aduce unu amendementu, care in fondu ni se pare ca nu se deosebesce de proiectulu regimului, si care remane nesprrijinitu.

Gull apera in cuventu mai lungu autonomi'a sasésca în fondulu regesca și tribunalulu superioru, infintiatu de curendu, și la capetulu lui dá Româniloru sa pricepa, ca precum Ungurii în 48 cu tôte bogatele lor mijlôce, cu totu curagiulu lor n'au potutu sustine o centralisare particulara, asiâ nu voru poté nici Români!

C. Schmidt, radimatu de deductiunea istorica data de dr. Teutsch, espune mai pe largu natur'a diplomei andreiane, care fâra dreptu se numesce privilegiu, espune positiunea de dreptu a Sasiloru și a tinutului lor, care n'a fostu unu comitatu singuru, ci a fostu „*tertia pars regni*“, și 'n fine repetesce assertiunea prevorbitoriloru, ca panacandu suntu impreginrârile asiâ, Sasiu nu potu lasâ de dreptulu lor. Densulu în amendementulu lui Puscariu nu vede nici unu atacu asupr'a tribunalului superioru casescu, căci altmintrea aru trebui sa se abtina dela votare, ci vede numai intentiunea, de a-si tine domni din stâng'a o cale deschisa, pe candu va veni la desbatere organisarea tribunaleloru de instanti'a I. s. II. (Aprobare în stâng'a.) Dintr'alte nu-i pasa, recunósceva diet'a tribunalulu superioru din fundulu regescu, ori nu; căci în ultima analysi cestiunea acestui tribunalu totusi nu depinde de dieta, ci de universitatea sasésca,

Mog'a combate positiunea esceptionala a Sachsenlandului, și dupa-ce reflecta mai multe celea lui Brandsch, C. Schmidt și Dr. Teutsch, se declara pentru amend. lui Puscariu.

Dupa-ce în fine mai vorbesce și Eppulu Fogarasy, mirandu-se de Sasi, cari pâna bine de curendu erau totu centralisti, ear acumu fugu de centralisare, siedinti'a se'ncheia.—

Siedinti'a din 3/15 Iuniu.

Protocolulu se cetesce în limb'a magiara și se priimesce fâra nici o observare. La ordinea dîlei e totu § 4 din proiectulu organisarei tribunalului supremu.

Puscariu intr'o cuventare meritoria-si descopere simtiemintele și intentiunile, ce leau avutu la propunerea amendementului seu, dicendu, ca elu n'au cugetatu, ca acestu amendementu va aduce astfeliu de desbateri infocate; pentruca n'a vatematu prin tr'ensulu și prin motivele aduse pre nimenea personaliter, n'au vatematu nobil'a natiune sasésca, nici „*obergerichtulu*“ acestei'a, și nici pre comitele sas.. Singur'a sea convingere și intentiune la propunerea acelu amendementu au fostu aceea, ca acest'a e fâra nici unu grejudiciu, pe candu atâtu proiectulu minoritâti, câtu și alu majoritâti cuprindu în sine prejudicie incontr'a legislatiunei, ba incontr'a natiunei române. Si asiâ neavendu elu intentiunea de a vatemâ pre cineva, nici va respunde cuiva; numai Comitelui sasescu, care nu s'a lasatu în vatemâri, ci în combateri reale, că și elu. Comitele, dice, au disu, ca privilegiulu andreianu nu se pôte ștramutâ; densulu in sa e de parere, ca dupacum alte legi se potu schimbâ, asiâ și acela se pôte.

Totu D. Comite au disu, ca comitele sasescu au fostu și voivoda în teritoriulu seu; asiâ e, dice elu, dara trebuie sciutu, ca acest'a a fostu pe tempurile acelea și prin comitate, pentru ca fiacare „*Föispanu*“ erâ totodata și Voda. Prin urmare recomanda inca odata amendementulu seu, care este fâra prejudiciu.

Binder. Nu se mira, ca au fostu asiâ desbateri infocate la § acest'a, pentru ca de o parte, acelea provinu din întrebârile cele multe și complicate, ce se ivescu pe tapetu pentru Tranni'a, ear de alta parte, pentruca propositiunei acestei'a i-ar fi fostu locul dupa organisarea tieri și a justitiei de instanti'a a două. Recomanda membriloru mai mare bagare de séma în privinti'a competintiei dietei. Apoi apera statutele sasesci, dicendu, ca acelea au fostu mici în volumenu, in sa în materialu au întrecutu pre *Verbötzi* celu voluminosu. Radica natiunea sasésca prin cuvinte inalte, și dice, ca déca voiescu ceialalti a gonî pre Sasiu din Transsilvani'a, nu-i voru poté prin alt'a, fâra numai prin acelu gradu de cultura, la care s'au aventatu ei. Transsilvani'a, dice, nu e tiéra imparțita numai geografice, ci și organice, prin urmare tinutulu sasescu bine organisatu nu pôte intrâ în legatura cu celelalte părți, în care nu s'au desvoltatu starea cetatienésca, ci trebuie sa remâna isolatu. Combate amendementulu lui Puscariu și Domzsa, și dice, ca densulu se alipesce pe lângă alu regimului.

Br. Friedenfels apera autonomi'a și legile sasesci, și dice, ca vorbele de ieri, cari au batutu la dreptulu „*de alu meu, și alu teu*“ nu potu produce altceva, decâtu confusiune și neintielegere; se alatura lângă proiectulu regimului.

Balomiri face deosebire între a vorbi în numele natiunei, și pentru natiune, dicendu, că elu nu pôte vorbi în numele natiunei, ci numai pentru natiune; prin urmare elu vorbesce pentru natiune. La ordinea dîlei au fostu proiectulu

de lege pentru tribunalulu de instanti'a a trei'a; in sa densulu vede, ca aici s'au intinsu o desbatere infocata pentru instanti'a a două, carea densulu nici decum n'o gasesce la locu; pentruca va veni tempulu și pentru acest'a. Numai atât'a voiesce a dice în privinti'a acest'a, ca au auditu din partea mai multoru membrii din centru dicendu, ca diet'a nu e competente a se amestecâ în autonomi'a sasésca; elu din parte-si nu e de parere aceea, ci din contra cugeta, ca dupa cumu Sasiu au dreptu că reprezentanti ai Transsilvaniei a se amestecâ în afacerile celorlalte părți ale acestei tieri, asiâ și Români și Magiarii au a se amestecâ în acea parte de tiéra, carea e locuita de Sasi; pentru ca déca aru fi asiâ, cum dicu acei dd. reprezentanti, atunci aru poté Români și Ungurii a le negâ dreptulu de a fi în dieta, că sa nu se pôta nici ei amestecâ în celelalte părți ale Tranniei. S'au disu, ca Sasiu suntu și au fostu fôrte liberali, pentru ca ei au fostu cei d'antâiu, cari au iertatu intrarea tineriloru români în scólele sasesci; densulu in sa nu afla intr'aceea asiâ mare liberalismu, pentru ca este cunoscutu, ca ori care natiune, care voiesce pre cealalta a o contopî în a sea, deschide acesteia mai antâiu scólele. Partinesce amendementulu dep. Puscariu, fiindca temeiurile incontr'a acestui'a nu suntu asiâ de tari, că sa-lu pôta convinge despre contrariulu.

Schuller dice, ca densulu n'aru vorbi nimicu, déca n'aru avé de a-si dá votulu, asiâ in sa e silitu. Densulu s'aru fi alipitu de amendementulu lui Puscariu, déca acest'a nu aru fi mersu prea departe în motivele sele, și nu aru fi disu de andreanum, ca cu acest'a e „*pace buna*“ și „*requiescat in pace*“; acest'a l'au indignatu fôrte tare, și cugeta, ca pre toti ai lor. Asemenea și dep. Mog'a au mersu prea departe în vorbirea sea asupr'a municipieloru. Densulu prin urmare nu vede mai acomodatulu și mai aptu proiectulu, decâtu acela alu regimului, pentru care se și declara.

Bolog'a da mân'a cu toti aceia, cari voiescu a sterge justiti'a natiunala (Bravo!). N'aru discutâ mai departe, in sa au auditu unu terminu, care nu este adeveratu și nu se usitêza, adeca terminulu „*Obergericht'ulu sasescu*“; densulu cugeta, ca sa nu se mai dica sasescu, pentru ca chiaru statutele nu vorbescu despre *sächsisches Obergericht*, ci numai de „*Obergericht in Hermannstadt*“, și chiaru universitatea sasésca se vede ca s'au feritu la crearea acestuia, de epitetulu acest'a, că sa nu cugete cineva, ca e judecatoria natiunala. Apoi se scie și aceea, ca sau datu voturi și Româniloru, ba ce e mai multu, se scie și a ceea, ca între două dieci de membri, ce suntu la acêsta judecatoria, au alesu și pre unu Românu! (Haritate), și prin urmare sa nu se mai dica „*Obergericht sasescu*“ (Bravo!).

E. Herbert e cu totulu incontr'a amendementului lui Puscariu, și se alatura pe lângă alu regimului; pentru ca acest'a leaga trecutul cu viitoriulu. Combate pre aceia, cari dicu, ca sa nu se dica „*Sachsenland*“ partea locuita de Sasi; ci fundus regius; pentru ca acest'a este și va remané „*Sachsenland*“ (ho! ho! în stâng'a), și elu nu se va abate nici decum dela terminologi'a acest'a, cu atâtu mai tare, cu câtu și de Maiestatea Sea e numitu asiâ.

G. Manu, dupa ce face distingere între justitia municipala și între justiti'a generala, se alatura lângă amendementulu lui Puscariu.

Obert se declara pentru proiectulu regimului și cu totulu incontr'a amendementului facutu de Puscariu și proiectulu majoritâti comisiunei.

Alduleanu. De și a fostu desbaterea la acestu paragrafu asiâ de infocata și acerba, totusi vorbirea densului va fi condusa de unu spiritu mai inaltu, de unu spiritu alu invoirei (Bravo!). Fia votarea favoritôre ori pentru care partiada, totusi densulu e pe deplinu convinsu, ca fraternitatea va remané nestricata. (Bravo!) Densulu nu va vorbi din istoria, ca vede, ca aceea nu va duce la salvare, nu va vorbi despre competinti'a dietei în privinti'a judecatoriei sasesci, pâna candu va veni și acest'a la ordine; ci va vorbi despre caus'a neintielegerei, ce domnesce între membrii inaltei case. Caus'a neintielegerei, cugeta densulu, ca nu provine dintr'altu locu, ci numai de acolo, ca multi nu pricepu cestiunea, ce e la ordinea dîlei. Va întrebâ cine-va, care parte dintre membrii acestei case nu pricepe acêsta cestiune? Elu trebuie sa marturisésca, ca centrulu, și din centru vine și isvorulu neintielegerei; pentru ca membrii acestuia au adusu la lumina unu „*Obergericht sasescu*“, care nu se tine de acêsta cestiune. Aici nu e întrebarea de acestu „*Gericht*“, nici e întrebarea, ca sa se bage în lege numai acest'a séu mai multe tribunale de instanti'a a două, ci vorb'a e de instanti'a trei'a; nu avemu aicea de a numerâ judecatoriile, care stau supt acest'a, ci ce are acest'a de a face (Bravo! în stâng'a.)

Dacă e vorb'a de instanți'a a trei'a și se vorbește totuși de a două, atunci densului i vine tocmai asiă, că candu aru veni cineva la instanți'a a trei'a, că sa bage unu certificatu și pentru instanți'a a două. Apoi chiaru sa priimim noi acēsta cerere acumu, cugeta ca n'aru fi consultu, pentruca va veni tempulu și la implinirea cererei acesteia; și atunci potemu intr'o intielegere buna sa priimim un'a judecatoria de instanți'a a două, insa potemu sa ne intielegem și la priimirea a trei judecatorii. Aru rogă dar centrulu, a nu se mai întorce pe lângă instanți'a a două ci sa se tîna de aceea, de carea e vorb'a. Densulu recomanda amendementulu lui Puscariu, pentruca acel'a e mai potrivit, și dorește priimirea lui și din partea centrului. (Bravo! sgomotose in stâng'a.) Mai pe urma dîce, ca desbaterile au duratu destulu, și elu cere incheierea lor. Se priimesce.

Presiedintele se rîga, că din vorbitorii mai re-masi sa-si alēga fia care partida cîte unu vorbitoru. Centrulu alege pre Gull, stâng'a impreuna cu o parte din drēpt'a (Magiarii) pre regalistulu Koronka.

Gull vorbește in contr'a amendementului lui Puscariu și se declara indestulitu cu proiectulu minorității și alu regimului.

Koronka vorbește contr'a argumintelor Sasiloru, și in favoera Româniloru; nu se declara pentru nici unu proiectu, ci dîce: ca acēst'a sa o decida votarea.

C. Schmidt face o observare personala contr'a unoru termini intrebuintiati de Balomiri.

Comissariulu regimului de Papp combate pre aceia, cari deneaga autonomi'a sasēscă, dîcendu ca acēsti'a au avut'o in-nainte de 48 și au recastigat'o prin diplom'a din 20 Octobree; arata lips'a creării judecatorii de a două instanți'a in Sabiiu, și dîce, ca aceea nu e numai pentru Sasi, ci pentru tôte natiunile, ce se afla pe teritoriulu acēst'a. Recomanda proiectulu regimului.

Presiedintele intrēba, ca referintele voiesce a vorbi ce-va la obiectulu acēst'a? Ref. Dr. Maioru dîce, ca elu nu afla nici o deosebire intre amendementulu lui Puscariu și intre proiectulu majorității. Referint. minor. Dr. Eugen de Trauschenfels intr'o cuventare meritoria, desfășiura trei fase in viēti'a politica a Sasiloru: 1) radicarea relatiuniloru cu voturile curiale prin staturile adunate la anul 1791, — o lovitura grozava pentru Sasi, — in sa remasa nesanctiunata; 2) Uniunea cu Ungari'a din anul 1848 unde chiaru și Sasi debuira sa-si dea voturile lor de frica; aceea de se și facu intr'o epoca candu afectele natiunale erau fōrte inversiunate, totuși autonomi'a sasēscă se recunoscū de cătra comisiunea incredintiata cu lucrările uniunei; 3) e aceea, care insși Români au urdit'o de două dile și au și adus'o la indeplinire, afara de vre-o cate-va puncte. Combate pre toti aceia, (Români și Unguri), cari au vorbitu contr'a proiectulu minorității, și-si incheia cuventarea intre acclamatiuni din partea centrului.

Presiedintele reasuma deosebitele proiecte, și dupa ce se unescu cu tōtii in privinți'a ordinii, in carea sa vina la votare, se propunu in urmatoriulu mod:

- 1) proiectulu minorității.
- 2) „ lui Puscariu.
- 3) „ majorității.

Proiectulu minorității, care e identicu cu alu regimului, cade la votarea nominala cu 40 contr'a 48 voturi.

Proiectulu lui Puscariu se priimesce cu o mica majoritate. (Episcopulu Fogarasy votēza atātu pentru proiectulu minorității, cātu și pentru alu lui Puscariu.) Siedinti'a se incheia la 2 $\frac{1}{2}$ ore.

Immormentarea lui Barnutiu.

„Concordi'a“ din 11/23 Iunie comunica pe largu ceremoniile de immormentare a le marelui literatu, bunului patriotu, nobilului omu Simeonu Barnutiu. Suntemu fericiti a vedē, cum fratii nostri din Silvani'a sciura dă onorile din urma veneratelor osaminte a le unu'a din cei mai mari fi ai natiunei. Preste 2000 ōmeni acursesera din apropiere și din departare la trist'a solemnitate, 50 preoti alergasera la Boccea romana, spre a comitā cu rogatiunile și binecuventările lor unu sufletu nobilu, scapatu dintr'unu corpu multu suferitoriu. Astfelu cei ce petrecura la mormentu osemintele lui Barnutiu devenira reprezentanti fideli ai natiunei române. Ceremoni'a funebrala o condusa D. Vicariu forancu Dim. Coroianu, care impreuna cu D. preotu Silvani și incoronara festivitaea prin cuvintele sele funebrale. In data dupa immormentare se și proiectā facerea unei colecte pentru unu monumentu in memori'a lui Barnutiu, și intr' $\frac{1}{4}$ ora se adunara 150 fl. Fratii nostri din Silvani'a facu apelu la toti Români, cari se sci

entusiasma de idei superioare, a concurge cu contribuii la radicarea acēstui monumentu. Jertfele aceste se voru tramite deadreptulu in epistole francate Reverendisimului Domnu Dimitriu Coroianu pāna la finea anului curinte. — Fratii nostri gr. cat. in mai multe parti au facutu parastase pentru acēstu luceaferu stinsu prea de tempuriu alu natiunei nōstre. Noi, și de siguru toti Romanii gr. or. impreunāmu rogatiunile nōstre cu ale fratiloru de cealalta confessiune, că sufletulu lui Barnutiu să se odichnēscă in cetele dreptiloru, și că numele lui sa remāna nemoritoriu in inim'a doiosei natiuni!

Sabiiu in 17 Iunie. (Felurie.) Dîtariile vienese ne spunu, ca alegerile pentru congressulu serbescu se voru incepe in 1 și se voru terminā in 15 Iuliu. Suntemu fōrte nerab-datori, ca ce voru face fratii nostri din Ungari'a și Banatu, și acceptāmu, să sa n'encunoscintieze și pre noi despre pasii, ce-i voru intreprinde. — Din tôte pârțile, de pe Muresiu, Oltu, Somesiu și Tarnāvi sosēscu sciri de esundāri pagubitoare. — Tempulu de Marti sēr'a incōce iara ploiosu, cerulu plinu de nuori. — Despre mai multe proiecte de legi, sosite dela Vienn'a, vedi la: **Mai nou.**

Hatiegu in 11 Iunie 1864. Conformu cu conclუსulu adusu in siedinti'a III. a adunārei generale a Asociatiunei transsilvane din Blasiu in 8 Septembre 1863, prin care s'au alesu locul pentru tinērea siedintiei generale in anul acēst'a pe 1 Augustu c. n., opidulu nostru Hatiegu, subscri-sulu are onōre a aduce la cunoscinti'a prēstimabilulu publicu, cumca locuitorii romāni ai acēstui opidu, privindu asta distinctiune de onōre cu bucuria, s'au și ingrijitu a face pasii cuviinciosi, și asiā spre implinirea celoru de lipsa pentru priimirea ilustriloru și stimatiloru ōspeti, au compusū unu comitetu, alu cărui presiedinte este Domnulu Nicolau Baisiu. —

Deci suntu rogati toti acei p. st. Domni, cari ne voru onorā cu presentia dloru aicea la Hatiegu — cu ocaziunea adunārei generale a Asociatiunei pe diu'a susu menita, a incunoscinti'a de timpuriu, și adeca celu multu pāna 'n 20 Iuliu a. c. pre Domnulu Presiedinte alu Comitetulu Nicolau Baisiu despre venirea-le incōce, că asiā sa se pōta face cele de lipsa pentru priimire și incuarterare.

Totdeodata suntu rogate celēlalte jurnale romāne, a luā notitia despre acēste sîruri.

La insarcinarea Comitetulu suspomenitu din Hatiegu, — Nicolau Petroviciu m. p.

Varietāti și noutāti de di.

(Denumire.) Dupa „Wiener Zeitung“ d. oficialu postalu din Bucuresci Basiliu Popp e denumitu administratoru alu oficiulu postalu in Oradea mare. —

Despre surpatur'a de dealulu Boiti'a ni se scriu urmatorēle: 1 și 2 Iunie, a. c. nainte de amēdi, au fostu in hotarulu Porcesceniloru și Boiceniloru pāna la vam'a Romaniei, o versare infricosiata de apa, incātu s'au surpatu pamentulu cu copaci intregi, de sub pōlele Strambanului, și s'au adusu pāna in Oltu; drumulu dela Boiti'a pāna la Riulu-Vadului asiā de tare s'au stricatu, incātu numai pedestru mai pōte nescine mērgē pe elu. Dar o ntemplare și mai trista: unu omu din Porcesci, fiindu adou'a di in apropierea apeloru curgatore de sub munte, l'au acoperitu diluviulu acēl'a inspaimentatoriu, și l'au inecat, remanendu-i doi prunci orfani și sot'i'a veduva.

Principatele romāne unite.

Principele domnitoriu a sositu in 10/22 Iunie din calatori'a constantinopolitana la Bucuresci in cea mai deplina sanatate. Despre intempirările, ce i s'au facutu la intrarea in capitala, nu scimu inca nimicu mai de aproape; dar succesulu acēstei calatorii, de și publiculu mare nu pōte avea pretensiunea de a le cunōscē tōte de pe acumu, totuși pentru noi sintu garantia destula pentru cea maibuna și mai vesela priimire a Domnitorulu in tiēra. In adevēru fratii transcarpatini potu fialosi cu domnitoriu lor! Cetitorii nostri se voru convinge deplinu de spre adevērul acēstui asertu, dupace voru ceti calatori'a Domnitorulu, ce o comunicāmu pe largu in foiti'a „Telegr.“

Ajatoriulu celu generosu de 6000 galbeni, votatu de cam'er'a Romaniei pentru banatienii cei loviti de secēt'a anulu trecut, s'a tramisu din partea ministeriulu de stato romānu catra agentia c. r. austriaca din Bucuresci in 15/27 Maiu, car de acēst'a guvernulu austriacu in 5 Iunie. Impartirea acēstei sume de 3500 Napoleon-d'oris a facutu astfelu: pentru comitatulu Carasiu 7260 fl., com. Timisiōrei 10,180 fl., com. Torontalulu 12,945 fl., cerculu Chichinda 1000 fl., și orasiulu Versietiu 550 fl., — summ'a 31,935. Drumulu de feru Vercio-

rov'a—Craiov'aseva incepe câtu de curendu, si asiá se vede, ca contielegerea între Austri'a si Romani'a n'au urmatu.

Prospectu politicu

Conferintiele de Londr'a au remasu in fine fără rezultatulu doritu: nici poterile aliate, nici Dani'a n'au voitu sa priimésca propunerea Engliterei: de a'ncredintiá deciderea causei germano-danese unui arbitru séu judecatoru de pace. Astfelu resboiulu intrecurmatu se va'ncepe iara in 26 Iuniu c. n.

Regele Guiliemu din Württemberg a reposatu in 13/25 Iuniu. Densulu a fostu celu mai betrânu monarchu in Europ'a: nascutu la anulu 1781.

Intre Poloni si Rusi totu se mai intempla câte o lovitura.

Calatori'a Principelui Cuz'a.

Courrier d'Orient din 11 Iuniu scrie.

Mari'a Sea Principele Domnitoriu alu Principatelor-unite a sositu Marti la Constantinopole. Eata câte-va amenuntimi despre caletori'a Inaltímei Sale.

Dumineca, la 6 ore de diminetá, principele Alessandro Ioann I. a pornitu din Bucuresci: a sositu la 11 ore la Giurgiu, unde Inaltímea Sea a fostu priimitu cu acclamatíunile cele mai caldúrose.

Principele Domnitoriu s'a imbarcatu cu suit'a Sea pe vaporulu acceleratu alu companiei Danubiului „Archiduces'a Sofi'a.” Mari'a Sea a pastratu incognito pe bordulu bastimentulu austriacu. Cu tóte astea, in momentulu candu packebotulu porniá, o multíme considerabila adunata pe malu a salutatu pre Principele Domnitoriu cu vivate repetite.

La 8 ore sér'a, Mari'a Sea sosiá la Cernovod'a.

Dupa câte-va minute, Principele fu complimentatu pe bordu de Salih Pasi'a generalu de brigada, siefu alu Statulu majoru, care a fostu atasiatu pe lângá persón'a Principelui Alessandro Ioann. D. Bordénu gerantele agentiei Principatelor unite lângá sublimea Pórta, se presentá totdeodata. Pasi'a anuntíá Principelui Domnitoriu, ca o corveta, Beyruthul, pusa la dispositiunea Mariei Sale de Maiestatea Sea Imperiale Sultanulu, l'ascept'a la Kiustenge.

Salih-Pasi'a avú onóre a petrece o parte din séra cu Principele si a-i presentá, cu doi ofiieri ai corvetei, pe generalulu Nusret-Pasi'a, directorulu emigratiunei circasiane.

Inaltímea Sea petrecú nóptea pe bordulu Beyruthulu.

Adóu'a dí, Luni, Principele priimi din nou pe tramisulu Sultanulu si pe Cusret Pasi'a. Mari'a Sea ascultá cu unu mare interesu deslusirile, ce avú onóre ai dá generalulu Nusret despre emigratiunea circasiana, si generósele sacrificie ce si impune guvernulu imperiale, cá sa dea nefericitiloru esilati o patria nóua. In asta lunga convorbire, Principele Domnitoriu, aflându, ca erá lipsa de lemne, declará celoru doi pasi, ca doriá a se asoci'a la operá de umanitate a Sultanulu, si porunci a se dá prin telegrafu ordinu ministrulu seu din Intru de a liberá lui Nusret Pasi'a tóte lemnele, de cari s'aru poté dispune din padurile unei insule române situata in fati'a Cernavodei.

La diece ore, unu trenu espresu fu pusu la dispositiunea Mariei Sale. D. Barkley, directorulu drumulu de feru, avú onórea de a conduce elu ensusi acestu convoitu.

Pentru a se duce la drumulu de feru, Principele Alessandro Ioann I-iu a imbracatu uníform'a de mica tînuta de ofiieru generale. Inaltímea Sea, insotitu de Salih Pasi'a, trecú prin sirurile de Circasieni pedestri si calári, pe cari Nusret Pasi'a a avutu gratiós'a atentiune de a-i insirui asupr'a trecerei Inaltímei Sale.

Dupa ce se oprí unu cuartú de ora la Mediene, trenulu espresu sosi la Kiustenge la 11 $\frac{1}{2}$ ore.

Beyruthulu erá dej'a gat'a. Mai'nainte de a se duce pe bordu, Principele Alessandro Ioann voi sa multímésca insusi D-lui Barkley si-i oferi, dreptu aducere aminte de trecerea Sea, unu orologiu magnificu, ornatu cu cifr'a Sea, in diamante.

La Kiustenge, tóte autoritátile civili si militare erau adunate la intrarea in portu, cá sa faca onóre Mariei Sale. Principele Domnitoriu se duse pe bordu, in vasulu celu mare Beyruth, dinaintea cáru'i'a felfei'a pavilionulu tricoloru românú; echipagiulu se aflá sub arme, si candu Mari'a Sea puse piciorulu pe podulu Beyruthulu, o salva de 21 tunuri salutá pe óspetele illustru alu Sultanulu. Totodata, pavilionulu princiaru erá radicat pe catargulu celu mare alu corvetei.

La dóua ore, Beyruthulu porniá pe unu tempu

magnificu, de care s'a bucuratu pâna la sosirea sea in Bosforu.

In momentulu, candu Beyruthulu trecea pe dinaintea Therapialei, pavilionulu Principelui Alessandro Ioann a fostu salutatu de aviso stationariu francesu, care a radicat pe catargulu seu celu mare colorile române.

Marti, la nóue ore si jumetate, Beyruthulu aruncá ancor'a inaintea cioscului (palatulu) imperialu dela Apele-Dulci.

Indata, Kiamil-bey, marele maestru de ceremonie alu palatulu, se duse pe bordu in mare uníforma. Kiamil-bey se scusá, ca nu s'a dusu inaintea Principelui Alessandro Ioann pâna la Cernavod'a, silitu fiindu de a se aflá in díu'a precedinte la Dardanele, cá sa priimésca pe principés'a egipténa, mum'a vice-regelui.

Dupa Kiamil-bey, sosira ofiierii otomani desemnati de M. S. P. spre a fi atasiati pe lângá persón'a principelui Alessandro Ioann câtu vá siedea la Constantiupole. Generalulu Salih-pasi'a, siefulu acestui statu-majoru, presentá Mariei Sale:

„Pe colonelulu de statu-majoru Alibey, vechiu directoriu alu colegiulu otomanu la Paris.

„Pe capitanulu adjutantu-majoru Ethem-efendi, vechiu elevu alu scólei de statu-majoru din Franci'a.

„Pe capitanulu adjutantu-majoru Gelal-bey, nepotulu Al-tetii Sale vice-regelui Egidtului si vechiu elevu elu scólei de St. Cyr din Franci'a.

„Dupa aceste priimiri, Principele Domnitoriu alu Romaniei esí din vasulu Beyruth, si pavilionulu Mariei-Sale fu din nou salutatu de artileria in momentulu candu inaltímea Sea esiá de pe bordu. Pe tiermu, de-o companie de suavi din gard'a imperiala erau insiruite pe cheiu si presentare armele. Principele Alessandro Ioann intrá in palatulu de la Apele-Dulci cu tóta suit'a Sea.

„Se scie ca acestu maretiu kiosku imperialu a fostu rezervatu pâna acumu numai pentru persón'a Maiestátii Sale Imperiale Sultanulu. Prin o distinctiune cu totul particulara si prin vointi'a suverana a M. S. I., palatulu de la Apele-Dulci a fostu pusu la dispositiunea Mariei Sale Principelui Domnitoriu alu Principatelor-unite. (Va urmá.)

Mai nou. Pecandu incheiamu, audimu, ca au sositu mai multe proiecte de legi pentru diet'a transsilvana, între cari unulu pentru impartirea tierrei spre mai bun'a administrare politica si judiciara, alu doilea pertru organizarea judecatoriiloru de instanti'a antái'a, si alu treilea pentru organizarea administratiunei politice. — Din proiectulu primu estragemu, catiér'aru fi ase impartii in urmatóarele 9 municipie: 1. alu Deajului, 2. alu Clusiuului, 3. alu Belgradulu, 4. alu Devei, 5. alu Sabiuului, 6. alu Fagarasiulu, 7. alu Odorheiulu, 8. alu Reghinulu, 9. alu Naseudulu. Vom deveni la acestu obiectu.

Nr. 10—1. Escriere de concursu.

Infintiandu-se prin incuviintiare mai inalta in comun'a opidulu Resinari statiunea de medicu comunalu, se deschide prin acést'a concursu spre ocuparea eii.

Cu acestu postu e impreunatu afara de accidentiile de pela pacienti (câte 10 cr. dupa visita), unu salariu anualu de 900 f. adica: Nóue sute fiorini v. a. ce se va radica din cass'a alodiala a opidulu in rate trimestrale decursive.

Competitorii la acésta statiune voru avé a-si tramite franco harthiele loru in asta privire la oficiulu subsemnatu (post'a Sabiu) celu multu pâna in 15 Augustu cal. nou, dovedindu fiacarele prin diplomele recerute,

a) ca au absolvitu cursulu medicinei la o universitate, avendu depusu doctoratulu dupa tóte cerintiele statulu nostru, si mai de aprópe —

b) ca este doctoru de medicina, doctoru de chirurgia si magistru de obstetricia.

Alegerea se va faec in sensulu statuteloru statorite in asta privire si aprobate dela locurile mai inalte.

Resinari, 25 Iuniu 1864.

Oficiulu opidanu.

Nr. 11—1. O familia onesta germana

din Sabiu doresce a luá câte-va domnisióre tinere in creștere. Pentru cultivarea si perfectiunarea loru se pórtá grija cea mai consciintiósá. Totu acolo se instrúeaza dame intr'unu modu practic si usioru in facerea de haine.

Desluciri mai de aprópe se dau in Sabiu, piati'a mica nr. 404, etagi'a I.

Actele Sinodulu Bisericei gr. or. din Tranni'a din an. 1864. au esítu de sub tipariu si se afla de vendiare la tipografi'a diecesana in Sabiu. Pretiulu 1 fl.; epistole francate.